

Наказ Міністерства внутрішніх справ України

№340 від 26.04.2018

**Про затвердження Статуту дій у
надзвичайних ситуаціях органів управління
та підрозділів Оперативно-рятувальної
служби цивільного захисту та Статуту дій
органів управління та підрозділів
Оперативно-рятувальної служби цивільного
захисту під час гасіння пожеж**

Це ознайомчий фрагмент: зміст і перші сторінки документа.
Повний документ — 162 стор. — друкуємо у форматі А5 з
обкладинкою та доставкою по Україні.

Замовити друк
повного документа на
docprint.pageviewbot.com

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**Про затвердження Статуту дій у
надзвичайних ситуаціях органів
управління та підрозділів
Оперативно-рятувальної служби
цивільного захисту та Статуту дій
органів управління та підрозділів
Оперативно-рятувальної служби
цивільного захисту під час
гасіння пожеж**

№ 340 від 26.04.2018

Редакція від 01.04.2025. Статус: чинний

Джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0801-18>

Зміст

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ.....	6
26.04.2018 № 340	6
I. Загальні положення, визначення термінів, позначення та скорочення.....	9
1. Загальні положення	9
2. Визначення термінів, позначення та скорочення	11
II. Організація управління та взаємодії	12
1. Основи організації управління під час загрози виникнення НС та ліквідації їх наслідків	12
2. Пересувні пункти управління	20
3. Організація зв'язку під час ліквідації наслідків НС	25
4. Порядок організації взаємодії органів управління та підрозділів ОРС ЦЗ з іншими силами цивільного захисту	29
III. Порядок дій під час ліквідації наслідків НС та небезпечних подій.....	30
1. Організація АРІНР	30
2. Загальний порядок дій керівника органу управління (підрозділу) ОРС ЦЗ під час організації і проведення АРІНР	41
3. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час ліквідації наслідків НС (небезпечних подій), пов'язаних із повинню (паводком, катастрофічним затопленням).....	44
4. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час ліквідації наслідків НС (небезпечних подій), пов'язаних з ураганом, буревієм.....	49
5. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час ліквідації наслідків НС (небезпечних подій), пов'язаних із землетрусом.....	51

6. Дії підрозділів ОРС ЦЗ під час ліквідації наслідків НС (небезпечних подій), пов'язаних із зсувом, селом	55
7. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час ліквідації наслідків НС (небезпечних подій) унаслідок вибуху	58
8. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час ліквідації наслідків аварій на хімічно небезпечних об'єктах	64
9. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час ліквідації наслідків аварій на радіаційно небезпечних об'єктах	69
10. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час ліквідації наслідків НС або небезпечних подій на водному об'єкті.....	77
11. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час організації та проведення демеркуризації	81
12. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час ліквідації наслідків НС (небезпечних подій), пов'язаних з ДТП.....	85
13. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час ліквідації наслідків НС (небезпечної події) в метрополітені	90
14. АРІНР на висотних об'єктах житлового та промислового призначення.....	92
15. Особливості дій підрозділів ОРС ЦЗ під час проведення АРІНР у замкнутих просторах	93
16. Дії підрозділів ОРС ЦЗ під час проведення пошуково-рятувальних робіт з використанням службових собак	98
17. Дії підрозділів ОРС ЦЗ під час утворення транспортних заторів на автошляхах унаслідок снігових заметів	101
18. Застосування вибухових технологій під час проведення АРІНР	101
IV. Порядок виконання органами управління та підрозділами ОРС ЦЗ завдань за призначенням в особливих умовах.....	107

1. Особливості виконання органами управління та підрозділами ОРС ЦЗ завдань за призначенням під час масових заворушень .	107
2. Особливості виконання органами управління та підрозділами ОРС ЦЗ завдань за призначенням у населених пунктах та/або на територіях, що потрапляють у зону артилерійських обстрілів, ракетних та авіаційних ударів, ударів безпілотних літальних апаратів, ударів реактивними системами залпового вогню під час збройної агресії.....	108
V. Переміщення та розташування на місці проведення АРІНР ..	115
1. Марш	115
2. Перевезення підрозділів ОРС ЦЗ.....	122
3. Розташування підрозділів ОРС ЦЗ у районі зосередження	124
VI. Забезпечення дій під час ліквідації НС (подій), пожеж та їх наслідків	126
1. Характеристика основних видів забезпечення дій у зоні НС .	126
2. Розвідка в районі НС	128
3. Інженерне забезпечення.....	129
4. РХБ захист.....	131
5. Гідрометеорологічне забезпечення.....	133
6. Психологічне забезпечення	133
7. Технічне забезпечення	134
8. Матеріальне забезпечення	135
9. Медичне забезпечення	136
ЗРАЗОК розгортання пересувного пункту управління	138
ІНФОРМАЦІЙНІ ЗНАКИ на ППУ	139
ЗРАЗОК внутрішнього облаштування приміщень спеціальної комісії з ліквідації наслідків НС та Штабу з ліквідації НС.....	140

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК майна та обладнання приміщення спеціальної комісії з ліквідації наслідків НС	141
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК майна та обладнання приміщення Штабу з ліквідації НС	144
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК майна та обладнання пересувного вузла зв'язку ППУ	147
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК майна та обладнання пункту відпочинку ППУ	149
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК майна та обладнання пункту харчування пересувного пункту управління	151
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК майна та обладнання пункту медичної допомоги ППУ	155
ЗРАЗОК схеми зв'язку	158
Зразки знаків розрізнення на бронежилетах особового складу піротехнічних підрозділів	159
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК речей та обладнання пункту екстреної психологічної допомоги	162

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

НАКАЗ

26.04.2018 № 340

**Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
10 липня 2018 р.
за № 801/32253**

**Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях ор-
ганів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної слу-
жби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та
підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного
захисту під час гасіння пожеж**

*{Із змінами, внесеними згідно з Наказами
Міністерства внутрішніх справ
№ 50 від 26.01.2022
№ 251 від 18.04.2024
№ 70 від 06.02.2025}*

Відповідно до пункту 26 частини другої статті 17, частини дев'ятої статті 80 Кодексу цивільного захисту України, з метою

вдосконалення організації і проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт і гасіння пожеж органами управління та підрозділами Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити такі, що додаються:

Статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;

Статут дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж.

2. Департаменту формування політики щодо підконтрольних Міністрові органів влади та моніторингу МВС (Боднар В.Є.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ МНС України від 13 березня 2012 року № 575 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 25 травня 2012 року за № 835/21147.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Голову Державної служби України з надзвичайних ситуацій Чечоткіна М.О.

Міністр

А.Б. Аваков

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Голови
Державного агентства лісових ресурсів України

В.Н. Бондар

Заступник Міністра екології
та природних ресурсів України

В.М. Вакараш

Міністр оборони України
генерал армії України

С.Т. Полторак

В.о. Міністра охорони здоров'я України

У. Супрун

Міністр інфраструктури України

В. Омелян

Голова Державної служби України
з надзвичайних ситуацій

М. Чечоткін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства

внутрішніх справ України

26 квітня 2018 року № 340

Зареєстровано в Міністерстві

юстиції України

10 липня 2018 р.

за № 801/32253

СТАТУТ

**дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів
Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту**

**I. Загальні положення, визначення термінів,
позначення та скорочення**

1. Загальні положення

1. Цей Статут визначає систему організації і зміст дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту (далі - ОРС ЦЗ) під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та небезпечних подій.

2. Дія цього Статуту поширюється виключно на органи управління та підрозділи ОРС ЦЗ.

3. ОРС ЦЗ складається з органів управління та підрозділів:

органи управління ОРС ЦЗ - апарат, територіальні органи ДСНС та їх структурні підрозділи, призначені для керівництва діяльністю підрозділів ОРС ЦЗ відповідно до компетенції;

підрозділи ОРС ЦЗ - аварійно-рятувальні формування центрального підпорядкування, аварійно-рятувальні формування спеціального призначення, спеціальні авіаційні та інші формування, державні пожежно-рятувальні підрозділи (частини), навчальні центри, формування та підрозділи забезпечення.

Основні завдання, повноваження, права та структура ОРС ЦЗ, а також основні засади щодо порядку її повсякденної діяльності та функціонування під час виконання завдань за призначенням визначаються Положенням про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій, затвердженим наказом Міністерства внутрішніх справ України від 03 липня 2014 року № 631, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23 липня 2014 року за № 853/25630.

4. ДСНС для територіальних органів та аварійно-рятувальних формувань центрального підпорядкування ОРС ЦЗ установлює зони відповідальності щодо реагування на надзвичайні ситуації (далі - НС) та порядок їх залучення до виконання завдань за призначенням.

5. Застосування положень цього Статуту здійснюється з урахуванням інших нормативно-правових актів, що регламентують порядок дій у НС.

Положення цього Статуту застосовуються з урахуванням конкретних особливостей підрозділів ОРС ЦЗ, умов обстановки, характеру дій і завдань, що необхідно виконати.

Для вирішення завдань забезпечення дій підрозділів ОРС ЦЗ, з огляду на особливості їх організаційної структури і призначення, необхідно додатково керуватися організаційно-розпорядчими документами, що стосуються оперативного, матеріально-технічного та інших видів забезпечення.

6. Органи управління та сили ОРС ЦЗ залежно від масштабу і особливостей НС, що прогнозується або виникла, функціонують в одному з таких режимів роботи єдиної державної системи цивільного захисту: повсякденного функціонування, підвищеної готовності, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану.

Порядок введення відповідних режимів діяльності визначається Положенням про єдину державну систему цивільного захисту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 року № 11.

2. Визначення термінів, позначення та скорочення

1. Терміни та поняття, що використовуються в цьому Статуті, уживаються в значеннях, викладених у Кодексі цивільного захисту України, інших законодавчих та нормативно-правових актах з питань цивільного захисту.

2. Позначення та скорочення, що використовуються в цьому Статуті:

АРІНР - аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи;

ВНП - вибухонебезпечні предмети;

ДТП - дорожньо-транспортна пригода;

Керівник робіт із НС - керівник робіт із ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

НС - надзвичайна ситуація;

ОРС ЦЗ - Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту;

ПДР - правила дорожнього руху;

ПЛА - план локалізації і ліквідації наслідків аварій;

ППУ - пересувні пункти управління;

РПДГ - рятувальна парашутно-десантна група;

РХБ захисту - радіаційного, хімічного та біологічного захисту;

УКХ та КХ - ультракороткохвильовий та короткохвильовий зв'язок;

Штаб з ліквідації НС - штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

II. Організація управління та взаємодії

1. Основи організації управління під час загрози виникнення НС та ліквідації їх наслідків

1. Систему управління в НС складають:

органи управління - безпосередні (Керівник робіт із НС і Штаб з ліквідації НС) та координуючі (спеціальна комісія з ліквідації наслідків НС, комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та НС);

пункти управління (стаціонарні та пересувні) та центри управління в НС;

системи зв'язку та інформатизації.

2. Система управління повинна мати високу ступінь готовності, забезпечувати надійність функціонування її складових та можливість як централізованого, так і безпосереднього управління підрозділами.

3. Для безпосереднього управління АРІНР у разі виникнення будь-якої НС призначається Керівник робіт із НС. Порядок призначення, повноваження та функції Керівника робіт із НС визначено статтею 75 Кодексу цивільного захисту України.

4. До прибуття Керівника робіт із НС його обов'язки виконує керівник підрозділу (служби, формування) сил цивільного захисту або оперативної групи (представник центру управління в НС), який прибув до зони НС першим. Якщо НС трапилася на потенційно небезпечному об'єкті або об'єкті підвищеної небезпеки, до прибуття Керівника робіт із НС його обов'язки виконує диспетчер об'єкта або особа старшого інженерно-технічного персоналу, яка перебуває на зміні.

5. У разі ліквідації наслідків НС, яка за характером та наслідками не потребує спеціального призначення Керівника робіт із НС, обов'язки такого керівника забезпечує керівник аварійно-рятувальної служби, що виконує ліквідацію наслідків цієї НС.

6. Для безпосередньої організації і координації АРІНР з ліквідації наслідків НС утворюється Штаб з ліквідації НС, який є робочим органом Керівника робіт із НС.

Організація роботи Штабу з ліквідації НС здійснюється відповідно до Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26 грудня 2014 року № 1406, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 16 січня 2015 року за № 47/26492.

7. Основними завданнями управління є:

підтримання постійної готовності до виконання завдань за призначенням;

завчасне планування дій підрозділів ОРС ЦЗ;

безперервне збирання та вивчення даних про обстановку в районі НС;

своєчасне прийняття рішень та доведення їх до підлеглих;

організація та забезпечення безперервної взаємодії органів управління та підпорядкованих їм сил цивільного захисту;

підготовка підрозділів ОРС ЦЗ до проведення АРІНР;

організація всебічного забезпечення підрозділів ОРС ЦЗ, залучених до виконання робіт, та підтримання належного рівня морально-психологічного стану цих підрозділів.

8. Принципами управління під час НС є:

безперервність управління, яке досягається своєчасним прийняттям рішень та оперативним доведенням завдань до підпорядкованих підрозділів ОРС ЦЗ, наявністю зв'язку з ними та взає-

модіючими органами управління, своєчасним розгортанням пересувних пунктів управління;

послідовність управління, що полягає в рішучому і наполегливому впровадженні заходів, передбачених планами реагування на НС, планами локалізації і ліквідації наслідків аварій, організаційно-розпорядчими документами щодо дій персоналу в разі загрози або виникнення НС, планами цивільного захисту на особливий період та прийнятих рішень щодо проведення АРІНР у встановлені терміни;

гнучкість управління, яке забезпечується оперативним реагуванням на зміну обстановки, своєчасним уточненням прийнятих рішень, поставлених завдань підпорядкованим підрозділам ОРС ЦЗ та порядку взаємодії;

стійкість управління, що досягається шляхом забезпечення безперебійного функціонування основного (стаціонарного) пункту управління і розгортанням у зоні НС ППУ та дублюючих засобів зв'язку.

9. Управління силами розпочинається з моменту отримання оперативно-черговою (диспетчерською) службою або керівником органу управління (підрозділу) ОРС ЦЗ інформації про виникнення НС і здійснюється залежно від обставин, що склалися у зоні НС, та включає такі заходи:

уточнення та оцінку обстановки в зоні НС, прогнозування масштабів і наслідків НС;